

PRETNJE I ZASTRAŠIVANJE PRAKTIČNI VODIČ

LIČNA PRETNJA

Lična **FIZIČKA PRETNJA** je kada ste u neposrednoj opasnosti zbog neposredne blizine osobe koja Vam preti. Imate tri opcije:

- 1. Bežati:** Pronađite pravac za bekstvo. Bacite sve stvari koje Vas mogu usporiti. Ako je moguće, pomozite drugima da pobjegnu. Pozovite 911.
- 2. Sakriti se:** Sakrijte se od preteće osobe. Zaključajte vrata ili blokirajte ulaze. Utišajte mobilni telefon (uključujući režim vibracije) i ostanite tihi sve dok postoji pretnja.
- 3. Boriti se:** Borba bi trebalo da bude poslednje sredstvo i to samo kad Vam je život neposredno ugrožen. Pokušajte da onesposobite preteću osobu. Postupite sa što više fizičke agresije.

Lična **VERBALNA PRETNJA** je pretnja koja predmetnu osobu ne dovodi u neposredu opasnost ili je namera da se pretnja izvrši kasnije.

- Zapišite ili na drugi način zabeležite pretnju tačno onako kako je saopštena.
- Zabeležite što više opisnih detalja o osobi koja je uputila pretnju: ime, izgled, boju kože, pol, visinu, težinu, boju kose i očiju, glas, odeću, ili bilo koju drugu karakteristiku.
- Prijavite pretnju policiji.

TELEFONSKA PRETNJA

TELEFONSKA PRETNJA je pretnja primljena putem telefona. Pokušajte dobiti što više informacija o pozivaocu i pretnji, osim ako je preteća osoba u blizini ili može neposredno ugroziti Vas ili druge.

- Ostanite staloženi i ne prekidajte vezu.
- Zadržite pozivaoca na vezi što je duže moguće i pokušajte da izvučete informacije kako biste utvrdili da li je pretnja specifična, realna ili predstavlja neposrednu opasnost za Vas ili druge.
- Ako je moguće, pošaljite signal drugima koji su u blizini da slušaju poziv i da obaveste policiju.
- Kopirajte sve informacije sa elektronskog displeja telefona.
- Zapišite tačnu formulaciju pretnje.
- Ako je moguće, snimite poziv.
- Budite na raspolaganju da razgovarate o detaljima pretnje sa policijskim osobljem.

PRETNJE PUTEM ELEKTRONSKIH PORUKA

PRETNJE PUTEM ELEKTRONSKIH PORUKA su pretnje primljene direktnom razmenom poruka, elektronskom poštom, ili preko društvenih mreža, uključujući pretnje ucenama ili posledicama u slučaju da se predmetna osoba ne povinuje.

- Ne otvarajte elektronske poruke ili priloge od nepoznatih pošiljalaca.
- Ne komunicirajte na društvenim mrežama sa nepoznatim ili neželjenim osobama.
- Pobrinite da su bezbednosne postavke na najvišem nivou.

Ako primite pretnju elektronskim putem:

- Nemojte brisati poruku. Forenzičko veštačenje može otkriti važne detalje.
- Ostavite poruku otvorenu na računaru.
- Odmah obavestite policiju.
- Odštampajte, uslikajte ili kopirajte poruku, naslov, datum i vreme.
- Sačuvajte sve elektronske dokaze.

SAJBER NAPADI

SAJBER NAPAD može kompromitovati Vaš elektronski uređaj i otkriti lične podatke.

- Koristite jake lozinke i ne koristite istu lozinku za više internet stranica.
- Podesite antivirusne i anti-malver aplikacije da se automatski ažuriraju.
- Priminite ažuriranje sistema i softvera čim postane dostupno.
- Priminite dvofaktorsku autentifikaciju.
- Redovno pravite rezervne kopije podataka.

Ako sumnjate da ste meta sajber napada:

- Nemojte brisati ili modifikovati svoje računarske sisteme.
- Odmah kontaktirajte svoje finansijske institucije kako biste zaštitili svoje račune od krađe identiteta.
- Promenite lozinke i nadgledajte račune zbog sumnjivih aktivnosti.

Ako ste u neposrednoj fizičkoj opasnosti, pozovite 911.

Ako se suočite sa pretnjom, molimo Vas da kontaktirate lokalnu FBI terensku kancelariju (spisak je dostupan na www.fbi.gov) ili pošaljete dojavu na tel. broj 1-800-CALLFBI (tj. 1-800-225-5324) ili www.fbi.gov/tips.

Takođe možete poslati anonimnu dojavu FBI-u telefonom ili putem interneta..

PRETNJE I ZASTRAŠIVANJE PRAKTIČNI VODIČ

Kome da se obratim ako se suočim sa pretnjama ili zastrašivanjima: lokalnoj policiji ili FBI-u?

- Ako ste vi ili neko drugi u neposrednoj fizičkoj opasnosti, pozovite lokalnu policiju na tel. broj 911.
- Ako se suočite sa pretnjom koja je krivično delo prema federalnom zakonodavstvu, npr. pretnje od agenta vlasti druge države, organizovanog kriminala ili državnog službenika, kontaktirajte lokalnu FBI terensku kancelariju (spisak se nalazi na www.fbi.gov) pozivom na tel. broj 1-800-CALLFBI (tj. 1-800-225-5324) ili putem www.fbi.gov/tips. Vaša dojava može biti anonimna.
- Ne spadaju svi incidenti u nadležnost FBI-a. Ako ste žrtva incidenta koji nije krivično delo prema federalnom zakonodavstvu, možda ćete morati da ga prijavite lokalnoj policiji. Organi reda na lokalnom nivou i na nivou saveznih država imaju različite pragove za pokretanje istraga.

Šta mogu da očekujem ako me intervjuiše FBI?

- Agent FBI-a se može sastati sa Vama u FBI-ovoj terenskoj kancelariji ili na nekoj drugoj lokaciji.
- FBI će od Vas tražiti što više informacija o počiniocu i detalje o doživljenoj pretnji.
- FBI će od Vas tražiti kontakt podatke kako bi Vas ponovo kontaktirali ako bude potrebno.
- FBI će nastojati da štiti Vaš identitet i poverljivost.
- Ako bude prikladno, FBI specijalista za žrtve može prisustvovati tokom razgovora kako bi pružio informacije i podršku, a može Vas posle toga kontaktirati poštom ili telefonom.

Koji je prag potreban FBI-u za početak istraživanje žalbe i/ili pokretanje istrage?

- FBI može istraživati pretnje kojim se krše američki federalni zakoni i podrazumevaju štetu ili opasnost za osobu kojoj je upućena pretnja.
- Mogućnost američke vlasti da krivično gone pojedince optužene za pretnje zavisi od nekoliko faktora, npr. kvalitet dokaza, mogućnost identifikacije počinioca, otkrivanje zavere i/ili mogućnost hapšenja prestupnika.

Šta mogu očekivati ako FBI pokrene istragu?

- Ako FBI odredi da je počinjeno krivično delo prema federalnim zakonima, jedan ili više specijalnih agenata FBI-a će provesti istragu. Kao deo istrage, specijalni agenti će prikupljati dokaze, eventualno uključujući intervju sa Vama i sa drugim žrtvama.
- Od Vas se takođe može zatražiti da opišete Vaša iskustva pred Saveznom velikom porotom.
- Biće sprovedena temeljita istraga. Završetak istrage može dugo potrajati i nećete biti obaveštavani o svakodnevnom razvoju slučaja. Biće uloženi svi naponi da Vas obavestimo o važnijim događajima tokom istrage, poput hapšenja ili dicanje optužnice. FBI je posvećen tome da Vam pruži takve informacije, kada je to moguće, pre nego što budu objavljene u javnosti. Međutim, FBI mora uvek da pazi da ne otkrije osetljive informacije koje bi mogle da naškode istrazi ili povećaju opasnost za policiju.
- Biće dostupan FBI specijalista za žrtve i pružiće identifikovanim žrtvama podršku, informacije i preporuke za sve potrebne lokalne resurse.

Čak iako prijavljivanje detalja o doživljenoj pretnji ili zastrašivanju ne rezultira istragom, verovatno će pomoći drugim žrtvama time što će pomoći FBI-u da prati pretnje i identifikuje trendove.